

Debatbijdrage Van Afval naar Grondstof

2 juli 2020 – Marcel Heldoorn

Debatvraag: het voorstel biedt voldoende mogelijkheden voor inwoners om hun afvalstroom te beperken

Eerste termijn

Voorzitter,

Onze kersverse duurzaamheidsvisie zegt het zo mooi: *“Duurzaamheid draait niet alleen om het hier en nu, maar ook om het elders en later. Dit betekent dat je rekening houdt met de gevolgen van je handelen voor mensen die ergens anders leven en voor mensen die later zullen leven.”*

Maar ons handelen is gestempeld door de honger naar altijd meer. Wij genieten niet van genoeg, maar produceren en consumeren alsof alleen ons eigen leven en onze eigen rijkdom ertoe doen. We brengen het natuurlijke evenwicht in gevaar en vervuilen de wereld.

Zorgvuldig omgaan met de schepping is belangrijk voor de ChristenUnie. Duurzaam handelen is een opdracht voor ons allemaal. En als we als maatschappij niet zorgen voor het kwetsbare in onze wereld, moet de overheid dringend en waar nodig dwingend optreden.

De jargonterm VANG zegt het al: we willen, nee, we moeten!, van afval naar grondstof.

De inhoud van de grijze container geeft ons 2 uitdagingen:

1. We willen een schonere afvalstroom want er zit teveel niet goed gescheiden afval in.
2. We willen een kleinere afvalstroom, want er zit teveel plastic in.
Ja plastic kan deels hergebruikt worden, maar duurzaam is het niet. Het is gemaakt van fossiele aardolie, een bron van CO₂, en draagt bij aan de klimaatverandering.

Apart inzamelen van plastic draagt niet bij aan vermindering.

De voorgestelde financiële prikkel stimuleert deze beide doelen.

Hoe wordt de invoering succesvol? We willen een duurzame gedragsverandering. Daar is meer voor nodig dan wat communicatie en een afvalcoach. Wij vinden dat er een doordacht invoeringsplan moet komen dat ingaat op elementen als verleiding, gemak, prikkels, hulpmiddelen én communicatie. Het beantwoordt vragen als:

- Hoe overtuig je inwoners van de noodzaak en leg je uit dat nascheiding duurzamer is dan bronscheiding?
- Hoe geef je ze de mogelijkheid om te oefenen en te leren?
- Wat hebben zij daarvoor nodig?
- Hoe help je inwoners om minder plastic in huis te halen?

Graag hoor ik van de wethouder hoe hij de invoering planmatig wil aanpakken en wat de rol van de gemeente is om een kleinere plastic afvalstroom te bevorderen. Ik zal daar in mijn 2e termijn verder op ingaan.

Voorzitter, ik rond af.

Voor ons is het belangrijk dat er een concrete regeling komt voor mensen die de hoeveelheid afval niet kunnen beperken vanwege gezondheidsredenen. Denk aan mensen die aangewezen zijn op thuisdialyse of de zorg voor een kind met een handicap.

Wat de ChristenUnie betreft bevat het voorstel de goede prikkels voor onze inwoners om hun afvalstroom schoner en kleiner te maken, maar dat zal niet vanzelf gaan. Om hen ook de mogelijkheden daarvoor te geven, is een doelgericht implementatieplan nodig. Wij overwegen een motie op dit punt.

Tot zover.

~MH~

Tweede termijn

Voorzitter,

Afval scheiden is geen doel op zich. Voor de ChristenUnie is het belangrijk in het oog te houden waar we het voor doen: duurzaamheid, dus het beperken van onze impact op onze leefomgeving, op mensen hier en elders en op toekomstige generaties.

Zoals ik in de eerste termijn al betoogde, staat of valt het succes van de VANG strategie met een goed invoeringsplan. Zo'n plan richt zich op het willen, het kunnen, het doen en het volhouden van het gewenste gedrag.

Een paar ideeën voor het plan:

- geef inwoners een proefperiode van minimaal een half jaar om te leren wennen aan de gedragsverandering.
- ondersteun mensen met informatie, coaching, tips en ervaringen van anderen en kijk of een app daarbij kan helpen
- denk na over hulpmiddelen als zoals mini-afvalbakjes voor keukenafval of stickers voor op de container
- en voer de ja-ja sticker ook meteen in

Wij zijn niet de eerste gemeente die diftar invoert. Kijk naar goede voorbeelden.

Dan het beperken van de hoeveelheid plasticafval. Zoals ik in mijn eerste termijn als zei, is plastic een niet duurzaam materiaal in de afvalstroom. We moeten dus op zoek naar een aanpak om plasticafval te beperken.

Een individu heeft beperkt mogelijkheden om de hoeveelheid plastic te verminderen, maar juist de overheid kan een rol spelen om voor haar inwoners op te komen en in gesprek te gaan met supermarkten en andere ondernemers en afspraken te maken waarmee haar inwoners geholpen worden.

Daarbij kunnen we een voorbeeld nemen aan de gemeente Zwolle, waar de wethouder het label verpakkingsvrij uitreikt aan winkels die zich onderscheiden.

In onze net aangenomen duurzaamheidsvisie is het inzetten en aangaan van samenwerking met (lokale) partijen een belangrijk principe. De visie zegt: *Lokale samenwerkingsverbanden nemen een deel van de doelstellingen voor hun rekening en worden hierbij ondersteund en gefaciliteerd door de gemeente.*

Het onderwerp voorkomen van plastic afval leent zich hier uitstekend voor. Wat ons betreft is het beste afval, geen afval.

Wij zullen bij de besluitvorming een motie indienen om dit onderwerp als gemeente actief op te pakken en vanuit de VANG strategie een koppeling te leggen naar de pijler De circulaire stad van de duurzaamheidsvisie.

Tot zover.

~MH~